Meerjarig Departementaal Informatieplan 2025-2027 LVVN

INHOUD

INLEIDING **3**

LEESWIJZER **4**

SAMENVATTING **4**

Belangrijkste conclusies en resultaten *5*

1. MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN **6**

1.1 LANDBOUWINCLUSIEVE NATUUR 6
1.2 MEST 7
1.3 VISSERIJ 7
1.4 TRANSITIE LANDELIJK GEBIED 8
1.5 KLIMAATBELEID 8
1.6 NATUURONTWIKKELING EN BEHEER 8

2. RIJKSBREDE PRIORITEITEN I-STRATEGIE RIJK **9**

RIJKS THEMA 1 'I IN HET HART': VERBETEREN DIGITALE UITVOERBAARHEID VAN BELEID 9
RIJKS THEMA 2 VERSTERKEN DIGITALE WEERBAARHEID: VOORBEREIDEN OP WETTELIJKE VERPLICHTING NIS-2 9
RIJKS THEMA 5 INFORMATIEHUISHOUDING: DUURZAAM TOEGANKELIJK BEWAREN VAN BERICHTEN EN E-MAIL 10
RIJKS THEMA 6 DATA & ALGORITMEN: ALGORITMEREGISTER 10

3. ZES PRIORITAIRE I- THEMA'S LVVN **10**

THEMA 1 'I IN HET HART' 11
Digitaal leiderschap *11*
Informatiemanagers in positie brengen *11*
Informatieplan en het versterken van de dialoog *12*
THEMA 2 DATA, AI & ALGORITMEN 12
Inrichten CDO (Data, AI en Algoritme) Stelsel *12*
Verantwoorde inzet van AI en Algoritmen *13*
Data en Analyse Diensten *13*
THEMA 3 TRANSPARANTIE EN INZICHT 13
Openbaarheid en transparantie *13*
Inzicht in IV *14*
THEMA 4 DIGITALE WEERBAARHEID EN PRIVACY 15
Inzicht in risico's *15*
Werken aan veiligheid *16*
Weerbare en bewuste medewerkers *16*
THEMA 5 I IN HET AMBTELIJK VAKMANSCHAP 16
Digitale vaardigheden *17*
I-Professionals *17*
Leren en experimenteren *17*
THEMA 6 IV OPGAVEN EN BESTURING 18
Gemeenschappelijke IV *18*
Enterprise Architectuur *18*
Portfoliomanagement *19*

4. PUBLIEKE DIENSTVERLENERS EN TOEZICHTORGANISATIES **19**

4.1 TOEZICHTORGANISATIE NVWA 19

5. FINANCIËLE PARAGRAAF **20**

BIJLAGE: SAMENHANG INFORMATIEPLAN MET BZK-BELEID VOOR DE RIJKSOVERHEID **20**

Inleiding

Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur werkt aan duurzaam voedsel, waardevolle natuur en een vitaal platteland voor zowel huidige als toekomstige generaties. Het ministerie maakt zich sterk voor duurzaam, voldoende en veilig voedsel op ieders bord en streeft naar gezonde natuur binnen natuurgebieden, op het platteland en in grote wateren, maar juist ook in steden.

Informatievoorziening en digitalisering ('I') spelen hierbij een steeds grotere rol, of het nu gaat om bedrijfsdata van agrariërs of gegevens over ecologische systemen.

Op het moment van schrijven van dit document zijn nog niet alle onderdelen uit het regeerprogramma, en de daaruit voortkomende (her)inrichting en taakstelling, volledig uitgewerkt. De haalbaarheid van dit plan is daarom afhankelijk van deze uitkomsten alsmede de verdere uitwerking van de Nederlandse Digitaliserings Strategie en de herijking van de I-strategie Rijk. Waar mogelijk zijn de beschikbare punten al verwerkt in dit informatieplan.

LVVN zet sterk in op organisatieontwikkeling. Sinds 2024 is er een programma gestart *'LVVN in beweging'*. Het doel van dit programma is een koersvaste, betrouwbare en professionele organisatie neer te zetten die in staat is vanuit een sterke basis mee te bewegen met politieke en maatschappelijke ontwikkelingen en waar mensen met plezier werken.

LVVN heeft het toenemende belang van 'I' al enkele jaren geleden onderkend, wat in 2021 leidde tot de publicatie van de 'Digitaliseringsvisie'. Deze visie gaat vooral over de bredere digitalisering in het agrarische domein, de visserij, de voedselwerking en het natuurdomein. Dit Informatieplan 2025-2027 gaat in op de vraag hoe de informatievoorziening binnen het LVVN-concern zelf bijdraagt aan de maatschappelijke opgave.

LVVN werkt op I-gebied nauw samen met de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Groene Groei (EZ en KGG). Zo ook bij het opstellen van dit informatieplan. De 3 ministeries maken onder andere op het gebied van de informatievoorziening voor een groot deel gebruik van een gezamenlijke bedrijfsvoering en ICT-infrastructuur. Ook maakt LVVN gebruik van dienstonderdelen van de Ministeries EZ en KGG. Deze samenwerking levert snel toepasbare kennis op, stimuleert hergebruik en voorkomt dubbel werk, want de digitale ontwikkelingen stoppen niet bij de grenzen tussen ministeries en haar directoraten. Kostenbewustzijn en efficiënt werken zijn hierbij belangrijke drijfveren.

Dit Informatieplan richt zich op de hoofdlijnen van de belangrijkste I-ontwikkelingen binnen het LVVN concern en gaat daarmee niet in op 'specifiekere onderwerpen en praktische uitwerkingen.

De opbouw van het plan is gebaseerd op de eisen uit het kwaliteitskader meerjarige departementale informatieplannen. Om de herleidbaarheid te vergemakkelijken zijn de thema's verbonden aan de I-strategie van het Rijk en de Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren.

Leeswijzer

Het informatieplan start met een samenvatting en benoemt op hoofdlijnen de belangrijkste conclusies en resultaten.

In het eerste hoofdstuk staan de maatschappelijke opgaven van LVVN centraal en wordt besproken in hoeverre 'I' van belang is voor het vormen, uitvoeren en handhaven van beleid.

In het tweede hoofdstuk worden de -door het CIO-Beraad Rijk- vastgestelde rijksbrede prioriteiten voor 2025 toegelicht en bezien vanuit de LVVN context.

In het derde hoofdstuk worden de 6 prioritaire doelstellingen van LVVN behandeld. Deze vertonen overeenkomsten met de thema's vanuit de I-strategie Rijk en met die van EZ en KGG. Er zijn echter ook onderwerpen die specifiek voor LVVN zijn.

In het vierde hoofdstuk komt NVWA als toezicht organisatie aan het woord. Hierbij worden -vanuit de context van de NVWA- de belangrijkste opgaven, uitdagingen, behoeften en resultaten beschreven.

Het vijfde en laatste hoofdstuk bevat de financiële paragraaf, deze geeft kwalitatief inzicht in de financiële impact van de prioritaire doelstellingen.

Samenvatting

De opbouw van dit plan is anders dan de voorgaande jaren[1]. Het plan richt zich nu aanvullend ook op vier rijksbrede prioriteiten en op zes prioritaire strategische I-thema's van LVVN die bijdragen aan het versterken en ondersteunen van de maatschappelijk opgaven. Met behulp van deze thema's worden prioriteiten gesteld, dit is belangrijk omdat er veel op ons afkomt (ingegeven door wetgeving en technologische ontwikkelingen). Door met behulp van deze thema's te prioriteren vergroten wij ons inzicht in de kansen en risico's van digitalisering. In de afgelopen jaren hebben wij mooie resultaten behaald op de thema's maar er is én blijft nog voldoende werk aan de winkel om onze digitale dienstverlening -in de breedste zin van het woord- stabiel te houden, te laten groeien en gelijktijdig te innoveren.

Zo worden er bijvoorbeeld in de nabije toekomst enkele tientallen impactvolle wetgevingstrajecten verwacht op het gebied van digitalisering zoals: de NIS2, AI-act, 'open data directive', data- act etc. Dit vraagt om passende kaders en richtlijnen en toezicht op het uitvoeren ervan. Maar ook verder in de toekomst zien we een toename in Europese en nationale wetgeving op I-gebied.

Daarnaast volgen technologische ontwikkelingen elkaar snel op - zoals de opkomst van (generatieve) AI en quantum computing, e-wallet, immersive technologies en digital twins.

Net zoals in de maatschappij neemt ook binnen het ministerie van LVVN het gebruik van data en digitale oplossingen in rap tempo toe. Hierdoor krijgen digitale middelen een steeds centralere plek binnen beleid, uitvoering en toezicht.
Om gebruik te maken van de kansen die deze ontwikkelingen bieden en ons departement te behoeden voor risico's, is het van belang dat er bewustzijn wordt gecreëerd bij al onze medewerkers. Digitaal leiderschap wordt daarom steeds belangrijker.. Het is noodzakelijk om op de juiste manier het gesprek te voeren

[1] Informatieplan LVVN 2024-2028 | Rapport | Rijksoverheid.nl

tussen beleid, uitvoering en toezicht om zo kaders, richtlijnen en nieuwe ontwikkelingen passend te kunnen introduceren. Dit maakt digitaal leiderschap op alle niveaus onmisbaar is. LVVN onderzoekt op dit moment hoe dit het beste vorm te geven.

Belangrijkste conclusies en resultaten

Als aanvulling op de eerder genoemde onderwerpen wordt er in dit plan opnieuw veel aandacht besteed aan het verantwoord inzetten van kunstmatige intelligentie (AI en algoritmen). Daarnaast ligt de focus op de stappen die worden gezet in het gebruik en de analysemogelijkheden van data, met betrekking tot de maatschappelijke opgaven en transities van onze ministerie.

Daarnaast zijn er nog een aantal aanvullende onderwerpen die de komende jaren extra aandacht zullen krijgen, te weten:

Blijven leren en innoveren
Innoveren is essentieel om resultaten te boeken de opgaven en transities waar we voor staan. De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel en zijn soms ingrijpend, waarbij vooral *quantum computing* en kunstmatige intelligentie (AI)opvallen. Zulke technologieën moeten niet alleen vanuit een technologische, maar ook altijd vanuit een ethische invalshoek worden bekeken. Het is momenteel niet te voorspellen tot welke veranderingen en innovaties deze toepassingen in de toekomst zullen leiden. Wel is duidelijk dat dit gevolgen zal hebben voor de manier waarop we omgaan met data en informatievoorziening. Daarom moeten we blijven leren en innoveren om effectief bij te kunnen dragen aan de opgaven en transities. Het ministerie volgt alles nauwgezet en werkt daarin hecht samen met andere delen binnen het Rijk om er voor te zorgen dat er in voldoende mate sprake is van menselijke supervisie bij de inzet van dergelijke technologieën. LVVN kijkt hierbij strategisch naar zowel de kansen als de risico’s.

Versterking CIO-stelsel
Er zijn ondertussen stappen gezet om de profielen voor een Chief Privacy Officer (CPO)- en Chief Data Officer (CDO) en de bijbehorende stelsels interdepartementaal te ontwikkelen en departementaal in te richten. In deze stelsels hebben het kerndepartement en de dienstonderdelen afspraken gemaakt over de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en hoe met elkaar wordt samengewerkt. Het is van belang om regie te hebben en houden op deze thema’s om zo de kansen maximaal te benutten en de risico’s te minimaliseren. De komende jaren worden deze afspraken verder uitgewerkt en vormgegeven in de praktijk.

Krapte op de arbeidsmarkt
De huidige krapte op de arbeidsmarkt voor I-specialisten maakt het plaatsen van een voorbehoud op de realisatie van plannen en ambities onvermijdelijk. Desondanks is LVVN actief bezig met het werven van talentvolle vaste specialisten om de geformuleerde ambities te kunnen realiseren.

Aandacht voor verschillen
Tussen de beleids-DG’s zijn de verschillen op I-gebied soms groot. Elke DG kent zijn eigen specifieke uitdagingen. Aan deze uitdagingen zal de komende jaren opnieuw aandacht worden besteed ,zodat de consequenties van voorgenomen beleid en regelgeving voor de uitvoering bekend zijn en uitvoerbaar blijven. Het stimuleren van

een voortdurende dialoog tussen beleid en uitvoering blijft hierbij van belang. De toepassing van het Beleidskompas[2] gaat hierbij helpen.

Samenwerken aan IV
De beleids-DG's en de NVWA werken samen met de directie Informatievoorziening aan digitale verandering. Dit betekent onder andere dat gewerkt wordt aan het gezamenlijk ontwikkelen, coördineren en realiseren van informatievoorziening en het beschikbaar stellen van moderne ICT-voorzieningen en oplossingen.

Duurzaamheid
LVVN zorgt ervoor dat het gebruik van hardware en software duurzamer wordt en aan de klimaatdoelen voldoet. Tegelijkertijd blijven we innoveren. Er wordt gewerkt aan een dashboard voor het hele ministerie dat inzicht en overzicht biedt in de voortgang op het gebied van duurzaamheidsdoelen.

In de komende jaren ligt de focus op het meetbaar maken van huidige activiteiten en het behalen van successen op het gebied van zakelijke mobiliteit, maatschappelijk verantwoord inkopen, huisvesting, facilitair, datacenters, hardware, bewustwording en communicatie. Daarnaast begint een bewustwordingsprogramma om duurzaamheid als kernwaarde in de organisatie te verankeren en wordt de verduurzaming van de ICT-dienstverlening verder gerealiseerd.

1. Maatschappelijke opgaven

Dit hoofdstuk behandelt de belangrijkste maatschappelijke opgaven van LVVN. Ook wordt bezien in hoeverre informatievoorziening efficiënt en effectief kan bijdragen aan het vormen, uitvoeren en handhaven van beleid en welke specifieke I-ambities hierbij horen.

1.1 Landbouwinclusieve natuur

De land- en tuinbouw is een belangrijke sector. Onze boeren en tuinders moeten gekoesterd worden. Zij zorgen voor voldoende goed en gezond voedsel en dragen bij aan het cultuurlandschap dat Nederland kenmerkt. Het beleid richt zich op de doorontwikkeling voor de Nederlandse boeren, waarbij er een goede boterham te verdienen is, zodat boeren en ketenpartijen weer vertrouwen krijgen in de toekomst en daarin willen investeren.

Alle land- en tuinbouwbedrijven gebruiken data en computers voor hun bedrijfsvoering. Momenteel moeten zij al veel gegevens delen met de overheid. Een belangrijke opgave voor de komende jaren is om ervoor te zorgen dat boeren en andere betrokkenen op een gebruiksvriendelijke manier hun relatie met de overheid kunnen onderhouden en digitaal toegang hebben tot relevante overheidsinstrumenten. We streven naar een systeem waarbij de ondernemer zijn bedrijfsgegevens slechts één keer hoeft aan te leveren, waarna de overheid en mogelijk andere partijen, zoals ketenpartijen, deze gegevens kunnen gebruiken als basis voor hun administratie."

Ook kunnen ondernemers er voordeel bij hebben wanneer zij toegang hebben tot data van hun – anonieme – collega's. Zo kunnen zij hun prestaties vergelijken met die van anderen en mogelijk waardevolle inzichten krijgen om hun bedrijfsvoering te verbeteren.

[2] https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/beleidskompas

Er liggen kansen om, met behulp van nieuwe visuele middelen, algoritmen en simulatiemodellen samen met ketenpartijen meer inzicht te krijgen in de doorontwikkeling voor de bestrijding van zoönosen (ziekten die van dieren op mensen overgaan). Hierbij kan gedacht worden aan scenario's bij besmetting, de te nemen maatregelen en de effecten hiervan op de verdere verspreiding.

1.2 Mest

De versterkte handhavingsstrategie mest (VHS) is in 2018 opgesteld met als doel de handhaving van de mestregels te verbeteren. Jaarlijks wordt de voortgang van de VHS gerapporteerd aan de Tweede Kamer en de Europese Commissie (Rapportage Nederlands Mestbeleid). Binnen de kaders van de VHS wordt ingezet op risicogerichte controle en handhaving, waarbij op basis van analyse van verschillende datasets bepaald wordt wat potentiële risicobedrijven zijn. Sinds 1 januari 2023 is het realtime Vervoersbewijs Dierlijke Mest (rVDM) ingevoerd, waarmee mestvervoerders gegevens over mesttransporten direct kunnen melden. Dit geeft meer actuele inzicht in alle transportbewegingen van dierlijke mest. Dit stelt de NVWA in staat om meer risicogericht en effectiever te handhaven, wat bijdraagt aan een betere naleving van de mestregelgeving.

De ervaringen met het digitale rVDM-systeem zijn positief vanwege de verbeterde kwaliteit en betrouwbaarheid van de gegevens vergeleken met de eerdere papieren vervoersbewijzen. Het systeem is in nauwe samenwerking met de sector ontwikkeld. Ook sectorpartijen onderschrijven het belang van verantwoord vervoer van dierlijke mest en het voorkomen van het niet naleven van regelgeving. Zij zijn positief over het systeem. Met het rVDM voeren de vervoerders alle administratieve handelingen rondom het transport van mest volledig digitaal uit en is het niet meer nodig om papieren documenten te bewaren. Daarnaast worden alle ingevoerde gegevens direct gecontroleerd, zodat er minder fouten gemaakt worden.

De komende jaren zullen de werkbaarheid en robuustheid van het systeem gezamenlijk met de sectorpartijen worden geëvalueerd. Waar nodig zullen aanpassingen en verbeteringen worden doorgevoerd.

1.3 Visserij

De visserij- en aquacultuursector streeft naar een robuuste, regionaal georiënteerde sector die gezonde en duurzame producten levert en door de consument wordt gewaardeerd. De sector biedt een economisch duurzaam inkomen, met inachtneming van de ecologische draagkracht van de zee, en is de Europese koploper op het gebied van multifunctioneel gebruik van de zee.

De mogelijkheden die technologische ontwikkelingen bieden, kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen van de vraagstukken die zich in het visserijdomein aandienen, maar het omschakelen is een veeleisend proces.

De veranderingen in de verschillende visserijen en de zeer gedetailleerde Europese regelgeving maken dit domein beleids- en uitvoeringsintensief. Zo zijn er bijvoorbeeld veel data nodig die inzicht kunnen bieden in de huidige staat van de visserij in relatie tot de (strengere) wetgeving. Deze data is ook nodig voor het ontwikkelen van subsidie-instrumenten ter ondersteuning van innovatie en duurzaamheid.

Met de vraag naar data en de invoering van nieuwe ICT-infrastructuur wordt vaak een beroep op ondernemers gedaan en druk op de uitvoering gelegd. Daarnaast komt Europa met eigen IV-voorzieningen die geïntegreerd moeten worden in bestaande complexe IV-faciliteiten. De komende jaren wordt verder ingezet om deze druk te verlagen en op het creeren van een stabiel en robuust informatie- en ICT-landschap dat aansluit op de ontwikkelingen in de visserijsector.

1.4 Transitie Landelijk Gebied

De grote variatie in landelijke gebieden in Nederland vereist dat de geplande transitie in elk gebied specifiek wordt ontwikkeld, in nauwe samenwerking met de betrokkenen en de verschillende overheden. Daarbij zal veel gebruik worden gemaakt van geografische informatie. Ook Europese regelgeving op het gebied van geo-informatie maakt het van belang te blijven investeren in dit onderwerp. Daarom zijn op het gebied van geo-informatie, gebiedsgericht werken en interbestuurlijke samenwerking de volgende projecten opgezet:

- De landelijke voorziening van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO-LV). Doel hiervan is dat LVVN en de publieke dienstverlenings- en uitvoeringsorganisaties met deze wet kunnen werken. De achterliggende gedachte is om de wetten en regels, het aanvragen van vergunningen en het doen van meldingen eenvoudig en inzichtelijk te maken voor burgers en bedrijven.
- De Digitale Datafaciliteit (DDF). Er komt een Digitale Datafaciliteit (DDF). Daarin werken zes rijksuitvoeringsorganisaties in het fysieke domein samen met en voor provincies, medeoverheden en terrein beherende organisaties.

1.5 Klimaatbeleid

Nederland staat voor de opgave om minder broeikasgassen uit te stoten. Om dat doel te halen zal de huidige broeikasgasuitstoot aanzienlijk moeten verminderen en en moet koolstof langdurig worden vastgelegd in bomen, gewassen, veengebieden en landbouwbodems.

Databeheer is heel belangrijk voor de voortgang van deze aanpak. Via het Dashboard Klimaatbeleid (de landelijke klimaatmonitor) en via de emissiecijfers van het Planbureau van de Leefomgeving (PBL) worden de effecten van beleid in beeld gebracht. Dit stelt LVVN in staat om jaarlijks de voortgang te evalueren en te bepalen of de realisatie van de doelen op schema ligt. Daarnaast is het zaak de informatievoorziening op nationaal en provinciaal niveau goed op elkaar af te stemmen. Tot slot zetten we in op het realiseren van betrouwbare en nauwkeurige meetinformatie over broeikasgasemissies op bedrijfsniveau door de implementatie van verbeterde dataverzameling- en analysemethoden.

1.6 Natuurontwikkeling en beheer

De achteruitgang van de biodiversiteit heeft ontwrichtende gevolgen voor maatschappij en economie. Het is noodzakelijk om die achteruitgang te keren.

Nederland heeft al een Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en een Nationale Databank Vegetatie- en Habitatkarteringen (NDVH) is in voorbereiding. In de NDFF is veel informatie aanwezig over flora en fauna, met name in de Natura 2000-gebieden, die gebruikt kan worden ten behoeve van de beleidsambities. Uit Europese regelgeving kunnen verdere verplichtingen voortvloeien die betrekking hebben op de monitoring buiten Natura 2000-gebieden. De monitoringdata die daaruit voortkomen, zullen de data van de NDFF verder aanvullen. Ook wordt gewerkt aan de uitvoering

van de bossenstrategie. De kernpunten daarvan zijn: de realisatie van 37.000 hectares nieuw bos en het vitaliseren van bosgebieden.

De komende jaren richten wij ons op de volgende I-speerpunten:
- Op basis van beschikbare data nauwkeuriger kunnen vaststellen of beleidsdoelen voor natuur bereikt zijn of kunnen worden, en zo nodig bijsturen om die doelen te bereiken.
- Met provincies, gemeentes en andere ketenpartners afspraken maken over verzamelen en uitwisselen van natuurdata.
- Verstevigen van de samenwerking op informatievoorziening met Staatsbosbeheer.
- Open data-principes versterken, door high value datasets (HVD) beschikbaar te stellen voor hergebruik. Daarmee wordt voldaan aan de Europese richtlijnen en wetgeving zoals Open Data Richtlijn en INSPIRE.
- Implementeren van gestructureerde metadata voor effectieve zoekopdrachten en juiste context van data, waarbij een metadataregister wordt bijgehouden om de vindbaarheid en bruikbaarheid van datasets te verbeteren.

2. Rijksbrede prioriteiten I-Strategie Rijk

Door het CIO-Beraad is in het voorjaar van 2024 een viertal rijksbrede prioriteiten vastgesteld. Dit zijn vaste thema's die de departementen prioriteren in 2025 en waarvan een uitwerking in alle departementale informatieplannen terug zal komen.

Rijks thema 1 'I in het Hart': verbeteren digitale uitvoerbaarheid van beleid

De afgelopen jaren heeft ons ministerie bewust ingezet op het verbeteren van de digitale uitvoerbaarheid van beleid. Deze activiteiten hebben een structureel karakter, zijn onderdeel van de bedrijfsprocessen en worden op periodieke basis herhaald.

Naast de activiteiten te lezen in hoofdstuk 3.1 staan voor 2025 meerdere initiatieven op de agenda:
- Aandacht voor het verbeteren van digitale uitvoerbaarheid vanuit de informatiemanagers voor beleid middels adviezen en procesaanpassingen;
- Voortzetten van de invoering van de informatieparagraaf bij nieuw voorgenomen beleid en wet- en regelgeving als onderdeel van het beleidskompas om zo de digitale uitvoerbaarheid te verbeteren;
- Het organiseren van dialoogsessies tussen beleid, uitvoering en toezicht waarin ook het verbeteren van digitale uitvoerbaarheid van beleid aan bod komt;

Rijks thema 2 Versterken digitale weerbaarheid: voorbereiden op wettelijke verplichting NIS-2

De NIS-2 (Network and Information Security directive) legt wettelijk de zorgplicht vast om passende beveiligingsmaatregelen te treffen. Het is daarom van belang dat ons ministerie hier voorbereidingen voor treft. Vanuit de concernbrede CIO-Office worden organisatie- en dienstonderdelen van LVVN ondersteund om aan de NIS2 nationale wetgeving te kunnen voldoen vóór de inwerkingtreding van de wet.

Voor 2025 staan er meerdere activiteiten gepland:
- Het uitwerken van de in 2024 uitgevoerde GAP analyse;

- Beleidskaders ontwikkelingen en implementeren in lijn met de NIS2 wetgeving;
- De verplichte basistraining digitaal weerbare medewerkers voortzetten;
- Bijhouden van de voortgangsrapportage zodat we tijdig kunnen bijsturen.

Rijks thema 5 Informatiehuishouding: duurzaam toegankelijk bewaren van berichten en e-mail

Om e-mails en berichtenapps zoals Signal duurzaam en efficiënt te beheren, worden er rijksbrede kaders ontwikkeld die binnen LVVN geïmplementeerd worden. Afgelopen jaar is onder andere een technische voorziening voor de e-mail gerealiseerd, die in gebruik kan worden genomen zodra het rijksbrede kader opnieuw wordt vastgesteld door het Interdepartementaal Comité Beveiligings- en Risicomanagement (ICBR).

Voor 2025 staan de volgende activiteiten gepland:

- Live brengen technische functionaliteit en vaststellen selectielijst na vaststelling beleidslijn en handreiking in het ICBR.
- Implementatietraject e-mail met aandacht voor de juiste opslag
- Op reguliere basis archiveren apps bewindspersonen
- Implementatie rijksbrede beleidslijn en handreiking na vaststelling in het ICBR.

Rijks thema 6 Data & Algoritmen: Algoritmeregister

Als overheid moeten we de risico's van algoritmegebruik inperken terwijl we de kansen ervan benutten. Een belangrijke stap in het inperken van de risico's is inzicht geven in de "hoog-risico algoritmes" die LVVN gebruikt. Afronden van de algoritmeregistratie van het kerndepartement en de organisatieonderdelen in het landelijke register staat gepland voor 2025. Bij de meeste organisatieonderdelen zal de registratie in 2024 al afgerond zijn. Mocht het gebeuren dat een organisatieonderdeel het niet redt om voor eind 2025 alle algoritmes te registeren dan ligt de prioriteit bij de hoog-risico AI-systemen die vallen onder de Europese AI-verordening.

3. Zes prioritaire I- thema's LVVN

LVVN heeft zes prioritaire I-thema's benoemd. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de te behalen doelen, wat de belangrijkste initiatieven zijn, hoe we dit gaan waarmaken en welke resultaten er zijn geboekt. De Ministeries van LVVN, EZ en KGG hebben in beginsel gemeenschappelijke IV-voorzieningen, een gemeenschappelijk CIO-Office en een gedeelde directie Informatievoorziening.

Voor LVVN (en overige ministeries) geldt dat de departementale CIO-rol is belegd bij de plaatsvervangend secretaris-generaal. De CIO's hebben de ambitie om meer te gaan sturen op de gemeenschappelijke aspecten van 'I' binnen hun concerns. Dat levert snel toepasbare kennis op en voorkomt dubbel werk. Die samenwerking wordt nu al op een aantal punten effectief toegepast. De Dienst ICT-Uitvoering (DICTU) is de primaire ICT-leverancier voor LVVN. DICTU is onderdeel van EZ en opdrachtnemer van LVVN.

Thema 1 'I in het Hart'

De essentie in de benadering van LVVN is dat informatievoorziening een vaste plaats heeft in het beleidsproces en in uitvoering, handhaving en toezicht. Wij willen de kansen en voordelen die digitale informatievoorziening biedt graag volledig benutten en tegelijkertijd bewust omgaan met de valkuilen en beperkingen die er natuurlijk ook aan kleven. Het belang zien van en het aandacht hebben voor informatievoorziening bij het werken aan maatschappelijke opgaven moet een tweede natuur worden voor het hele LVVN-concern. Dit betekent dat beleid, uitvoering en toezicht samen de kansen pakken die digitalisering biedt. Hierbij wordt gewerkt aan wederzijdse versterking, zodat uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van beleid vanaf het begin aan de orde komen.

De belangrijke initiatieven die wij onderkennen voor dit thema zijn:

- Digitaal leiderschap uitbreiden, o.a. door het benoemen van ambassadeurs en regisseurs die aandacht vragen voor het belang van 'I';
- Informatiemanagers voor de verschillende Directoraten-Generaal (DG's) sterk te positioneren binnen de organisatie;
- Het informatieplan en het versterken van de dialoog tussen beleid, uitvoering en toezicht.

Digitaal leiderschap

De digitale transformatie vereist leiderschap op digitaal gebied van alle medewerkers. De concernbrede CIO vervult daarbij een verbindende en richtinggevende rol voor het gehele departement. Op dit moment wordt onderzocht of een CIO specifiek voor beleid passend is binnen de organisatie om zo nog dichter strategisch te kunnen aansluiten bij de ontwikkeling van beleid. Ook onderzoeken we of het inzetten van ambassadeurs – ook vanuit het primaire proces- voor de verschillende I- thema's, genoemd in dit plan, bijdraagt aan het verder versterken en bewustmaken van 'I in het hart'. Tenslotte wordt de ontwikkeling van digitaal leiderschap onder medewerkers integraal meegenomen bij het ontwikkelprogramma van LVVN ('LVVN in beweging').

Informatiemanagers in positie brengen

In de loop van 2024 zijn bij verschillende beleids-DG's informatiemanagers aangesteld. Deze informatiemanagers zijn een essentiële schakel voor het versterken van de verbinding tussen beleid en IV. Door informatiemanagers aan te stellen, versterken de verschillende DG's hun capaciteit om uitdagingen op IV-gebied effectiever aan te pakken. Deze uitdagingen omvatten onder andere cybersecurity, de schaarse kennis en kunde op I gebied, de opkomst en invloed van artificial intelligence, informatiegestuurd en datagedreven werken, de rol van I en ICT bij het maken en operationaliseren van beleid en het verminderen van verouderde landschappen bij de uitvoering.

De komende jaren staan in het teken van het optimaliseren van de dienstverlening en advisering door informatiemanagers en het verstevigen van hun positie binnen beleid. Het team van informatiemanagers wordt verder doorontwikkeld waarbij ook wordt gekeken naar mogelijkheden tot verdere uitbreiding van het team. Parallel wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het CIO-stelsel binnen het departement en de verschillende functionarissen en rollen binnen dat stelsel. De inzichten en uitkomsten van de externe onderzoeken in relatie tot de doorontwikkeling van het Rijksbrede CIO-stelsel worden hierin betrokken.

Informatieplan en het versterken van de dialoog

Ook is het opstellen van het jaarlijkse Informatieplan, waarvan dit de derde editie is, een waardevol instrument om 'I in het hart' te krijgen. In de voorbereiding van dit plan worden immers aan alle directies en organisatie-eenheden gevraagd hoe de ontwikkelingen zijn op de I-thema's. Door dit jaarlijks te herhalen, gerelateerd aan onze maatschappelijke opgaven, vindt het gesprek hierover op meer reguliere basis plaats. In de afgelopen jaren zien we een groei in bewustwording. Deze bewustwording zetten we door middels het beleggen van verschillende bijeenkomsten waarin het voeren van een (strategische en thematische) dialoog tussen beleid, uitvoering en toezicht centraal staat. De informatiemanagers vervullen bij deze dialoogsessies een belangrijke rol.

Thema 2 Data, AI & Algoritmen

Het doel van werken met data en algoritmen is tweeledig: het ondersteunen van het primaire proces in het realiseren van de maatschappelijke opgave én het verbeteren van de grip op gegevens vanuit de doorontwikkeling van transparantie, kwaliteit, correct gebruik in lijn met wet- en regelgeving.

Slim gebruik van data en algoritmen biedt aanzienlijk veel kansen voor innovatie om de effectiviteit van beleid en toezicht te vergroten. LVVN kan op deze manier veel meer impact maken bij de aanpak van maatschappelijke opgaven. Datagedreven werken kan helpen om de bedrijfsvoering efficiënter te maken en de kwaliteit van dienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren. De inzet van data en algoritmen leidt tot effectiever en sneller handelen, maar brengt ook risico's met zich mee die een grote maatschappelijke impact kunnen hebben. Hierbij streven wij drie doelen na:

1) Waarde creëren en kansen benutten door datagedreven te werken aan maatschappelijke opgaven;
2) Het borgen van voor wetgeving en publieke waarden;
3) Overheidsdata kwalitatief verbeteren en beter benutten.

De grootste initiatieven van dit thema zijn:

- Het inrichten van het Data, AI en algoritme Stelsel;
- Het verantwoord inrichten -met beleid, kaders en richtlijnen- voor de inzet van Data, AI en Algoritme;
- Vormgeven van een concernbrede data- en analysedienst;
- Het inrichten en verrichten van datakoersen(strategieën) voor DG's;

Inrichten CDO (Data, AI en Algoritme) Stelsel

De behoefte aan data groeit en steeds meer delen van het concern willen datagedreven gaan werken. Dat vraagt om een sterke regie op het gebruik en beheer van data, waaronder het invoeren van een datastelsel, het formuleren van een datastrategie, het monitoren, het op orde brengen van de datakwaliteit en het implementeren van juridische kaders.

Binnen het CIO-Office wordt gewerkt aan de inrichting van een datastelsel voor LVVN, inclusief de daarbij behorende rollen en verantwoordelijkheden. In 2024 zijn het CDO-profiel en het datastelsel concernbreed uitgewerkt en vastgesteld, en is een Chief Data Officer (CDO) aangesteld. De CDO draagt zorg voor de kaderstelling, met richtlijnen voor het verantwoord gebruik van datascience, data-architectuur, datagovernance, datakwaliteit, open data, standaarden en uitwisselingsprotocollen.

Hierbij wordt aangesloten op ontwikkelingen op rijksniveau. De komende jaren worden deze onderwerpen steeds verder uitgewerkt.

Verantwoorde inzet van AI en Algoritmen

LVVN hecht veel waarde aan de verantwoorde inzet van algoritmes. De verwachting is dat de organisatie in de toekomst steeds meer algoritmes gaat inzetten om de efficiëntie en effectiviteit van beleidsvormende en uitvoerende processen te vergroten. Hierbij zullen algoritmes vooral een ondersteunende rol innemen. De organisatie heeft oog voor de ethische en juridische aspecten die hierbij komen kijken.

Ook buiten LVVN zijn er veel ontwikkelingen rond verantwoorde omgang met algoritmes. Er is veel maatschappelijke aandacht voor het thema en de wet- en regelgeving begint steeds meer vorm te krijgen. Vanaf 2024 treedt de Europese AI-verordening gefaseerd in werking, wat betekent dat er extra eisen aan de hoog risico algoritmes van LVVN worden gesteld en dat er een risicomanagement systeem in de organisatie ingebed moet zijn. LVVN werkt aan het implementeren van deze wet door de Europese eisen te vertalen naar concernbrede governance kaders voor algoritmes. Daarnaast wordt op basis van de Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren [1] en de I-strategie Rijk [2] gewerkt aan het verder registreren van algoritmen.

<u>Generatieve AI</u>
LVVN wil dat generatieve AI op een verantwoorde manier binnen het concern wordt gebruikt. Hiervoor zijn concernbrede richtlijnen opgesteld. Ook zijn de eerste experimenten en projecten gestart waarin wordt uitgezocht wat de waarde van generatieve AI kan zijn voor onze organisatie. LVVN volgt de ontwikkelingen rond generatieve AI en werkt aan het faciliteren van gecontroleerde en veilige toegang tot generatieve AI voor alle medewerkers.

Data en Analyse Diensten

LVVN is bezig met de inrichting van een concernbreed en generiek data- en analyseplatform. Met de bijbehorende dienstverlening kunnen dataopslag, data-analyse, data science, AI en dashboards worden ontwikkeld. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor ondersteuning en advisering aan gebruikers. De analyse-omgeving zorgt er ook voor dat het kerndepartement en de dienstorganisaties meer kunnen samenwerken, bijvoorbeeld door eenvoudiger gebruik te kunnen maken van elkaars datasets ,het delen van kennis, het zoeken te vereenvoudiigen via een datacatalogus en het hergebruiken van ontwikkelde analyses.

Thema 3 Transparantie en inzicht

Het vergroten van de transparantie in het overheidswerk heeft volop aandacht vanuit politiek, samenleving, wetenschap en de eigen organisatie. We onderscheiden hierin twee doelen:

I. **Openbaarheid en transparantie** richting de politiek en samenleving in het kader van transparantie, verantwoording en de publieke taak;
II. **Inzicht in IV (informatievoorziening)** ten behoeve van interne sturing van processen en resultaten (bedrijfsvoering).

Openbaarheid en transparantie

Openbaarheid en transparantie zijn essentieel voor vertrouwen in de overheid. Het hoofdlijnenakkoord 2024-2028 en het Rijksprogramma Open Overheid benadrukken

dit. LVVN werkt hieraan mee via het programma Transparantie in Informatie, opgericht in 2021.

Programma Transparantie in Informatie
De programma-afdeling Transparantie in Informatie (TiI), wat valt onder de directie Informatievoorziening, coördineert en geeft sturing aan de verandering naar een open LVVN. zowel voor de kerndepartementen als voor de zelfstandige bestuursorganen en agentschappen. Het programma ontwikkelt de strategie voor de verbetering van de informatiehuishouding, werkt aan de implementatie van de Wet open overheid (Woo), het optimaliseren van de afhandelingstermijnen van Woo-verzoeken, een aanpak op proactieve openbaarmaking en voor de openbaarmaking van beslisnota's. De uitvoering gebeurt zoveel mogelijk integraal en in samenwerking met zelfstandige bestuursorganen, agentschappen en staf- en beleidsdirecties bij de kerndepartementen.

Informatiehuishouding
Het op orde zijn van de informatiehuishouding (IHH) is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke openbaarmakings- en archiveringsverplichtingen. Hier wordt in 2025 verder op ingezet. LVVN heeft de ambitie om in 2027 de informatie volledig, betrouwbaar, duurzaam en toegankelijk te krijgen en houden. Alle activiteiten die hiervoor nodig zijn om deze doelstelling te halen zijn gebundeld in het Groeiplan IHH voor de kerndepartementen. Het groeiplan IHH is in juni 2024 vastgesteld. In 2024 ligt de focus op het opstellen en uitvoeren van informatiebeheerplannen per Directoraat Generaal (of directie) en het trainen van nieuwe medewerkers over IHH. In de opvolgende jaren werken we verder aan bewustwording en gedragsverandering. Daarnaast zal ingezet worden op de implementatie van chat- en e-mailarchivering en van de standaarden duurzame toegankelijkheid overheidsinformatie.

Openbaarmaking
In 2025 werken we verder aan het terugdringen van de afhandelingstermijnen van Wet Open Overheid (Woo)-verzoeken. In 2024 hebben leidinggevenden toegang gekregen tot een dashboard om beter in- en overzicht te krijgen van lopende Woo verzoeken binnen LVVN. In 2024 en 2025 wordt dit dashboard verder geoptimaliseerd.

Inzicht in IV

Ook vinden wij het belangrijk om te voorzien in de informatiebehoefte ten behoeve van interne sturing van processen en resultaten (bedrijfsvoering).

De belangrijkste initiatieven om dit doel te ondersteunen zijn:

- Het door ontwikkelen van het Concerndashboard met bedrijfsvoering informatie voor managers en andere doelgroepen;
- De activiteiten voortkomend uit de 'Datakoers Bedrijfsvoering' implementeren om te voorzien in de informatiebehoeften van het concern;

Concerndashboard
Inzicht in beschikbare informatie is ook nodig om de processen *binnen* het ministerie efficiënt te laten verlopen en om de maatschappelijke relaties van LVVN goed te kunnen informeren. Zo willen managers van LVVN vanuit een praktisch oogpunt tijdiger inzicht in de financiën van hun teams. Ook vragen zij om de mogelijkheid zelf analyses uit te voeren over hun bedrijfsdata, in aanvulling op de huidige vaste managementrapportages. Het concerndashboard wordt de komende tijd verder doorontwikkeld om de gewenste informatie op de behoefte af te stemmen van de betreffende directies.

Datakoers
Aansluitend op de wens van de Tweede Kamer en in het kader van de I-strategie Rijk gaat LVVN aanvullende activiteiten opstarten om te voorzien in de informatiebehoeften op concernniveau. Het gaat hierbij om de kosten en de baten van IV-activiteiten en -initiatieven, de belangrijkste keuzes en dilemma's, enzovoort. In de dialoog over IV-risico's zoekt CIO aansluiting op de reguliere, door de directie Financieel-Economische Zaken geleide, risicomanagementcyclus.

Thema 4 Digitale weerbaarheid en privacy

De groeiende digitalisering van diensten en processen maakt het ministerie gevoeliger voor aanvallen op het internet, met grote gevolgen voor de veiligheid in Nederland en de openbare dienstverlening. De aanvallen veranderen en worden slimmer, wat het belang van goede beveiliging onderstreept. Technieken, zoals slimme computers en werken in de 'cloud', brengen extra problemen met zich mee, omdat ze andere manieren voor aanvallen introduceren. Door deze technologische ontwikkelingen zijn de mogelijkheden om gegevens te verzamelen, vast te leggen, op te slaan en te delen toegenomen. Overheidsorganisaties beschikken over grote hoeveelheden – vaak gevoelige – persoonsgegevens. Bovendien zijn burgers meestal verplicht om hun gegevens met overheidsorganisaties te delen om gebruik te maken van diensten, regelingen en subsidies. Burgers moeten er dus op kunnen vertrouwen dat de overheid zorgvuldig omgaat met hun persoonsgegevens en dat de gegevens van burgers goed beschermd worden.

Op basis hiervan heeft LVVN de volgende speerpunten geformuleerd rondom digitale weerbaarheid en privacy:

- Voorzieningen verbeteren voor het werken met staatsgeheime processen, documenten en dossiers;
- Het versterken van het leveranciersmanagement in verband met de toename van de afhankelijkheid van derden;
- Het continu toetsen van de feitelijke veiligheid door middel van r*ed teaming*. Hiermee worden aanvallen systematisch gesimuleerd om zo kwetsbaarheden en zwakke punten in de beveiligingsmaatregelen te identificeren en te verhelpen.

LVVN stelt hoge eisen aan de beveiliging van haar eigen ICT, de veiligheidscultuur binnen het departement maar ook aan de eisen die het stelt aan leveranciers die werken met zijn informatie. Ook heeft LVVN aandacht voor de balans tussen privacy en mogelijke inbreuk die toegenomen inzet van data en technologie kan hebben op de persoonlijke levenssfeer van de burger.

Inzicht in risico's

Het vergroten van de digitale weerbaarheid begint bij het beter weten van wat we in huis hebben, het benutten van de deskundigheid die LVVN in huis heeft en bij het uitzoeken wat het beste centraal kan worden georganiseerd. Het ministerie streeft ernaar een zo goed mogelijk inzicht te krijgen in haar eigen beveiliging door middel van het continu monitoren van dreigingen. Door het uitvoeren van risicoanalyses op nieuwe systemen en applicaties wordt de privacy van burgers en medewerkers beschermd. Ook wil het ministerie zich voorbereiden op een eventueel geslaagde aanval door continuïteits- plannen te herzien en door met dergelijke situaties te oefenen.

Werken aan veiligheid

De snelle veranderingen van het I-domein vraagt van het ministerie om zich voortdurend aan te passen aan nieuwe technische mogelijkheden en dreigingen om zijn data en mensen te beschermen. *Ransomware*-aanvallen nemen toe en het is gebleken dat menselijke fouten daarvan de hoofdoorzaak zijn. Door proactieve maatregelen te nemen tegen aanvallen kunnen we de risico's verlagen en de veiligheid van onze organisatie vergroten. Dat vraagt zowel om een hoger bewustzijn bij medewerkers als om technische maatregelen. Ook willen we beter voorbereid zijn op de vraag hoe te reageren bij een digitale aanval. Dit doen we onder andere door het organiseren van periodieke *red-teaming*-oefeningen die de kwetsbaarheden in techniek, organisatie, proces en gedrag aan het licht brengen. We informeren medewerkers in aparte bijeenkomsten over de resultaten van de oefening. Vervolgens nemen we maatregelen om risico's te verkleinen. Belangrijke aandacht gaat daarbij uit naar voorzieningen voor staatsgeheime processen, documenten en dossiers. Een project hiervoor is in uitvoering.

Veiligheid bij leveranciers
Met de toenemende afhankelijkheid van clouddiensten voor processen en applicaties wordt het belangrijker bedrijven die deze diensten leveren nauwkeurig te monitoren en auditen. Zowel bij LVVN als bij haar leveranciers moet de data veilig zijn, vooral wanneer leveranciers LVVN-data opslaan of belangrijke processen beheren. Een inbreuk op de beveiliging bij een leverancier kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Daarnaast moeten leveranciers zich houden aan Europese wetgeving voor het beschermen van gegevens zoals de AVG.

Kennisveiligheid
Bij kennisveiligheid gaat het erom dat gevoelige kennis en technologie niet in verkeerde handen valt, waardoor de nationale veiligheid beschermd blijft. Gezien het verhoogde risico- en dreigingsprofiel van LVVN moeten we beoordelen hoe we de kennisveiligheid kunnen waarborgen binnen ons ministerie.

Weerbare en bewuste medewerkers

Medewerkers zijn de onmisbare schakel in de verdediging tegen cyberdreigingen. Voor het verhogen van de weerbaarheid van de medewerkers zijn sturing en voorbeeldgedrag van het management, gecombineerd met gebruiksvriendelijke en veilige middelen een noodzaak.

Het verhogen van de weerbaarheid vereist gerichte aandacht voor het bewustzijn van medewerkers ten aanzien van cyberdreigingen zoals *phishing*-e-mails, malware-distributie en de mogelijke gevolgen van geslaagde aanvallen. Wat er van medewerkers en hun gedrag wordt verwacht, wordt duidelijk aangegeven. In het leercafé 'integrale beveiliging spionage en hack demo' (een verplichte training voor nieuwe medewerkers) wordt aandacht besteed aan het verwachte gedrag op de werkvloer om incidenten te minimaliseren.

Thema 5 I in het ambtelijk vakmanschap

Het is een blijvend aandachtspunt dat LVVN voldoende kennis op I-gebied in huis heeft en vast weet te houden. Van bijna alle medewerkers mag behendigheid en basiskennis over het omgaan met ICT worden verwacht en bewustzijn van de risico's die een overheidsorganisatie daarbij loopt.

De initiatieven in het thema ambtelijk vakmanschap zijn:

- Een programma om de digitale vaardigheid van medewerkers te versterken;
- Het hebben en behouden van professionals met de juiste kennis, vaardigheden en kwaliteiten;
- Het vormgeven van verschillende experimenten waarbij de nadruk ligt op 'leren'.

Digitale vaardigheden

Medewerkers moeten zich snel en wendbaar kunnen bewegen binnen het domein van informatievoorziening. De verschillende cursussen en trainingen van de Rijksacademie Digitalisering en Informatisering Overheid (RADIO) worden onder de aandacht gebracht.

Ook worden er blijvend meerdere activiteiten opgezet om de digitale vaardigheden van medewerkers van LVVN te verbeteren. Deze activiteiten richten zich op het vergroten van de aandacht voor IV in het beleid, digitale weerbaarheid, beschermen van privacy, omgaan met data, openbaarheid en transparantie.

I-Professionals

Het hebben van I-professionals met de juiste kennis, vaardigheden en kwaliteiten is nog steeds een knelpunt. Dit geldt zowel Rijksbreed als voor het LVVN-concern. Het behouden en aantrekken van voldoende I-professionals is van groot belang. Een voorbeeld hiervan is de behoefte aan data-specialisten.

LVVN werkt aan een meerjarige strategie om te bepalen welke IV-kennis, capaciteit en vaardigheden de komende jaren nodig zijn en hoe daarin kan worden voorzien. Hierin wordt meegenomen welke kennis en activiteiten het ministerie (in brede zin) in eigen beheer heeft en wil behouden en waar het wil inzetten op het gebruik van derde partijen of diensten.

De strategie is tevens bedoeld om in kaart te brengen hoe de kennis en kunde van IV-professionals veroudert zonder voortdurende investering en wat nodig is voor verdere professionalisering. Daarnaast wordt duidelijk wat vereist is voor de uitvoering van de taken van de IV-organisatie. De strategie richt zich ook op de benodigde opleidingen om cyberdreigingen, kwetsbaarheden en technologische risico's te identificeren.

De strategie gaat ook over de vraag waar samenwerkingen met onderwijsinstellingen kunnen worden aangegaan om de instroom van nieuw talent te bevorderen. Hiervoor wordt ook aangesloten op rijksbrede ontwikkelingen. Het afgelopen jaar zijn er al vervolgstappen gezet om een netwerk te vormen voor professionals bij beleidsdirecties met een I-taak in hun pakket.

Leren en experimenteren

De komende jaren worden langs de as van innoveren jaarlijks verschillende experimenten uitgevoerd met als doel te leren van nieuwe ontwikkelingen waarbij het accent ligt het vergroten van het ambtelijk vakmanschap en het benutten van kansen. Hierbij kan o.a. worden gedacht aan experimenten op het gebied van AI en immersive tech. De experimenten worden jaarlijks in goed overleg tussen beleid, uitvoering en toezicht geselecteerd, gefinancierd en geoperationaliseerd.

Thema 6 IV opgaven en besturing

Om de ambities uit dit informatieplan te verwezenlijken is een goede IV-besturing essentieel. Het ministerie van LVVN bestaat uit verschillende onderdelen die vanuit een concerngedachte samenwerken aan de maatschappelijke en politieke opgaven. Alle onderdelen zijn verantwoordelijk voor het inrichten van hun informatievoorziening op de voor hen beste manier. Daarnaast is het nodig om afspraken te maken over hoe de informatievoorziening van het concern als geheel wordt ingericht. De CIO-raad van LVVN draagt gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de besturing van de IV.

Om de besturing van IV verder te professionaliseren wordt een samenwerkingsmodel ontwikkeld waarin sterke centrale kaders, expertise en ondersteuning leidend zijn. De doelstellingen zijn:

- Het verder vormgeven van IV-beleid in co-creatie met de verschillende beleidsdomeinen, uitvoering en toezicht;
- Het veel uitdrukkelijker betrekken van de verschillende beleidsdomeinen bij de sturing van IV en gezamenlijk belangrijke keuzes te maken en de consequenties daarvan te aanvaarden;
- Het aanzienlijk verhogen van de transparantie met betrekking tot de IV-uitvoering en het daarvoor inrichten van de benodigde processen.

De belangrijkste speerpunten bij het aanpassen van de IV-besturing zijn:

- Het naar een hoger plan brengen van enterprise-architectuur. Het hebben van een goede architectuur en sterke architectuurfuncties is het fundament om het ICT-landschap ook op lange termijn beheersbaar en gezond te houden.
- Het invoeren van integraal portfoliomanagement voor applicaties en programma’s, ook met het oog op levensduur-management (*life cycle*).
- Om data, digitale technologieën en systemen effectief te ontwerpen, te implementeren en te onderhouden is een langetermijnvisie op technologie nodig. Het op orde brengen van de fundamenten, zoals het vervangen van verouderde systemen, is nodig om een meerjarige visie te kunnen ontwikkelen.

Gemeenschappelijke IV

De IV-organisatie werkt vanuit een gemeenschappelijke basis. De directie IV is heringericht voor toekomstbestendigheid en wendbaarheid. De breedte en balans van het takenpakket zijn beoordeeld, kennis in de directie is gebundeld, en overlegstructuren zijn gestroomlijnd om meer ruimte te creëren voor strategische taken. De directie richt zich daarnaast meer op architectuur, data en het change-portfolio. Een samenwerkingsmodel met sterke centrale kaders, expertise en ondersteuning is ontwikkeld.

We werken steeds meer naar een wendbare (agile) organisatie die tijdig, efficiënt en effectief kan inspelen op de behoeften van beleidsdomeinen, waar nodig met marktpartijen.

Enterprise Architectuur

De Enterprise Architectuur dient als stuurinstrument voor het sturen op de toegevoegde waarde van de informatievoorziening voor dienstoverstijgende doelstellingen van LVVN. Huidige doelstellingen zijn transparantie, openbaarheid, datagedreven werken en het hergebruik van (standaard)oplossingen in de ICT.

Daarnaast borgt en communiceert de Enterprise Architectuur kaders naar de operatie van de dienstonderdelen.

Om deze doelstellingen te bereiken definiëren we o.a. generieke architectuurproducttypen om samenhangende inzichten en overzichten van het informatielandschap mogelijk te maken, en de verantwoordelijkheid daarvoor toe te wijzen. Het doel is om de Concernarchitectuur zoveel mogelijk te richten op de doelstellingen en rijkskaders die specifiek relevant zijn voor het ministerie van LVVN. Meer generieke kaders moeten zoveel mogelijk van Rijks- of overheidsbreed niveau komen.

Portfoliomanagement

Door integraal portfoliomanagement door te ontwikkelen, verkrijgen we inzicht in ICT-activiteiten en kunnen risico's effectief worden gemonitord. We ontwikkelen centraal vroegtijdig inzicht in gemeenschappelijke opgaven zoals wet- en regelgeving. Binnen het ministerie bieden we handreikingen en kaders, en wisselen we actief kennis uit. We waarborgen samenhang met Lifecyclemanagement en Architectuur.

4. Publieke dienstverleners en toezichtorganisaties

4.1 Toezichtorganisatie NVWA

De NVWA beschermt 7 publieke belangen: voedselveiligheid, dierenwelzijn, productveiligheid, tabaks- en alcoholontmoediging, diergezondheid, plantgezondheid, en natuur en milieu. De risico’s rond deze belangen worden goed in de gaten gehouden. Hierbij wordt ingegrepen waar nodig en wordt dit bekend gemaakt aan de buitenwereld.

De NVWA houdt vooral toezicht in sectoren en op bedrijven met risico’s voor de publieke belangen. Die risico’s brengen zij in kaart op basis van betrouwbare kennis en data. Met de juiste informatie worden de belangrijkste risico’s opgespoord, geduid en aangepakt. Dit valt onder risicogericht en kennisgedreven toezicht.

Op het moment van dit schrijven wordt er gewerkt aan een meerjaren beleidsplan IV om te zorgen voor een optimale IV-ondersteuning. De nadruk in dit beleidsplan ligt op het doen van juiste dingen op het juiste moment. Technologie is daarbij dienend aan het bereiken van de doelstellingen van de NVWA.

De belangrijkste speerpunten zijn:

- In 2028 is de informatiepositie op orde en maken we optimaal gebruik maken van de sourcing mogelijkheden binnen het LVVN en EZ -netwerk;
- De organisatie heeft inzicht heeft in beschikbare data van goede kwaliteit. Dankzij de vastgestelde architectuur werken basisvoorzieningen op basis van registers en administraties en worden documenten opgeslagen in Rijksdoc zodat ze beschikbaar en toegankelijk blijven;
- De Inspecteurs van de NVWA zijn in 2028 in staat om innovatiever en beter hun dagelijks werk te doen doordat ze met behulp van meer innovatieve ICT-toepassingen slimmer en makkelijker kunnen

inspecteren. IV-medewerkers ondersteunen de inspecteurs en zorgen er voor dat de NVWA wendbaar is;

- Het IV-voortbrengingsproces is niet langer aanbod-, maar vraaggedreven. De time to market is aanzienlijk korter dan op dit moment en de beschikbare IV-capaciteit is voldoende om aan de vraag te voldoen. Medewerkers van de afdeling Informatie Management regisseren het IV-aanbod, dat zich richt naar de vraag en worden daarbij gefaciliteerd door een nieuw DICTU met partners binnen en buiten de Rijksoverheid;
- De aandacht in het I-domein gaat van intern gericht naar het gehele netwerk. Beleid, uitvoer en IV tonen lef in het bereiken van hun doelstellingen en werken daarbij intensief samen met de professionals die aan concrete IT-oplossingen werken. Medewerkers van de afdeling Informatie Management zorgen voor de verbinding tussen business en IT. Bij het leveren van IT-oplossingen regelen ze dat optimaal gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden binnen het LVVN, EZ en KGG netwerk

5. Financiële paragraaf

Bij een goede besturing hoort ook financieel inzicht en overzicht. De komende jaren wordt verder doorgewerkt aan het beter in kaart brengen, hebben en houden van de IV-kosten. Zo worden naast de grote ICT-projecten ook de ICT-beheer- en ontwikkelkosten gepubliceerd op het rijks-ICT-dashboard. Deze worden onderverdeeld in lopende- en veranderkosten (run en change). Verder is informatie terug te vinden in het jaarverslag van LVVN en in de Jaarverantwoording Bedrijfsvoering Rijk (JBR).

De plannen en ambities van dit Informatieplan zijn gebaseerd op het beeld van de financiële mogelijkheden van LVVN zoals die bekend zijn in de zomer van 2024. Wellicht is een heroverweging nodig als het beeld van de rijksfinanciën wijzigt door het nog verder uit te werken hoofdlijnenakkoord.

Bijlage: Samenhang Informatieplan met BZK-beleid voor de Rijksoverheid

	Informatieplan LVVN	Werkagenda Waardengedreven digitalisering	I-Strategie Rijk
2	Zes thema's		
2.1	I in het hart	4.3	Thema 1
2.2	Data en Algoritmen	2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.3, 4.2	Thema 6
2.3	Transparantie en inzicht	2.3, 4.1, 4.2	Thema's 5 en 8
2.4	Digitale weerbaarheid en privacy	2.3, 2.4, 2,5, 4.3	Thema 2
2.5	Ambtelijk I-vakmanschap	4.3	Thema 7
2.6	IV opgaven en besturing	4.3	Thema 9